
Vergaderjaar 2018–2019

30 180

Conferentie van Voorzitters van de parlementen van de Europese Unie

U/Nr. 32

VERSLAG VAN EEN CONFERENTIE

Vastgesteld 10 juni 2019

Op 8 en 9 april 2019 vond in Wenen de Conferentie van Voorzitters van de parlementen in de Europese Unie plaats. Namens de Eerste Kamer der Staten-Generaal nam de Voorzitter, **Ankie Broekers-Knol**, deel. Zij werd ambtelijk begeleid door de senior stafmedewerker Europese Zaken, Ilse Van den Driessche. Namens de Tweede Kamer der Staten-Generaal nam de Voorzitter, **Khadija Arib**, hieraan deel. Zij werd ambtelijk begeleid door de Griffier, Simone Roos, de griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken, Jeffrey van Haaster, de stafadviseur Protocol, Maxim Pos, en de woordvoerder Voorzitter Tweede Kamer, Marloes Konings. De delegatie brengt als volgt verslag uit. De Voorzittersconclusies zijn als bijlage bij het verslag gevoegd¹.

Algemeen

De Voorzitters van de parlementen beogen met deze jaarlijkse conferentie informatie en *best practices* uit te wisselen en parlementaire samenwerking te stimuleren. De conferentie stond dit jaar in het teken van het thema «Europa en haar burens» en het thema «De verdere ontwikkeling van de samenwerking tussen de nationale parlementen en de Europese instellingen, in het licht van de Europese verkiezingen».

Sessie I: «Europa en de burens»

De eerste plenaire werksessie stond in het teken van de betrekkingen tussen de EU en de buurregio's. De landen in de naaste buurregio, de Westelijke Balkan, hebben perspectief op EU-lidmaatschap in de toekomst, mits zij aan alle voorwaarden op het gebied van democratisch bestuur en rechtsstaat voldoen. De EU onderhoudt verder economische en politieke banden met de iets verder gelegen regio's in het oosten en zuiden (oostelijk partnerschapslanden, Noord-Afrika en Midden-Oosten).

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

De Voorzitter van de Oostenrijkse Nationale Raad, **Wolfgang Sobotka**, betoonde zich in zijn inleiding voorstander van goede en nauwe relaties met de Westelijke Balkan. Hij benadrukte dat dit van belang is voor de stabiliteit van het continent en de ontwikkeling van democratie en rechtsstaat in de landen van de Westelijke Balkan. Ook zijn er economische voordelen te verwachten van een hechte en open handelsrelatie met de dichtstbijzijnde buurregio van de Europese Unie.

Sessie II: «De verdere ontwikkeling van de samenwerking tussen de nationale parlementen en de Europese instellingen, in het licht van de Europese verkiezingen»

De heer Sobotka zat tevens de tweede sessie voor. Hij leidde de sessie in met een overzicht van uitdagingen die momenteel spelen in aanloop naar de Europese verkiezingen, waaronder eurosceptis en de opkomst van antisemitisme en radicaal extremistische ideeën. Tevens beklemtoonde hij het belang van het beginsel van subsidiariteit en de rol van nationale parlementen. Sobotka zag met name een rol voor de Europese Unie op de grote, overkoepelende uitdagingen. Andere beleidsonderwerpen kunnen beter aan het nationale of regionale niveau worden overgelaten, aldus Sobotka.

De Voorzitter van de Eerste Kamer, **Broekers-Knol**, was uitgenodigd om als een van de hoofdsprekers de tweede sessie in te leiden. Broekers-Knol benadrukte in haar toespraak het belang van de interparlementaire dialoog ten behoeve van de burger in de EU. Zij wees erop dat burgers steeds vaker een verlies van identiteit en onzekerheid over de toekomst ervaren. Het is aan de nationale parlementen om – samen met het Europees parlement – de burgers een stem te geven in de EU, ook wanneer parlementen menen dat Europese besluiten niet in het belang zijn van hun burgers. Tegelijkertijd is het aan de parlementariërs om beter de invloed van Europese regelgeving op het dagelijkse leven van de burgers toe te lichten. De interparlementaire conferenties zijn er om elkaars standpunten ten aanzien van Europees beleid beter te begrijpen. Het is daarom van belang dat de dialoog tussen de parlementen wordt gestimuleerd.

Naast Broekers-Knol spraken in deze sessie ook de Voorzitters van de Duitse Bundestag, **Wolfgang Schäuble**, de Franse Senaat, **Gérard Larcher**, en de Poolse Sejm, **Marek Kuchciński**. De Voorzitter van de Duitse Bundestag, Schäuble, merkte op dat – ondanks de uitdagingen waar Europa momenteel voor staat – de Eurobarometer een hoge acceptatie voor de EU onder burgers laat zien. Maar burgers verwachten dat actie wordt ondernomen. Ook hij ziet het belang van interparlementaire dialoog in Europa en kondigde aan dat een structureel bilateraal contact is opgezet tussen de Franse Assemblée Nationale en de Duitse Bundestag. De Voorzitter van de Franse Senaat, Larcher, benadrukte het belang van het uitdragen van de toegevoegde waarde van de Europese Unie. Die toegevoegde waarde moet, volgens Larcher, onder andere liggen in het beschermen van burgers, het creëren van banen en het optreden van de EU als een van de leidende machten in de wereldorde. De Voorzitter van de Poolse Sejm greep de sessie aan om de kritiek die op Polen wordt geuit met betrekking tot rechtsstatelijkheid te bestrijden. Hij gaf aan een noodzaak te zien om de balans tussen de Europese instellingen en de nationale parlementen te herzien, om zo te kunnen komen tot een – in zijn visie – echt democratisch Europa.

In het aansluitende debat gingen de sprekers in op een verscheidenheid aan onderwerpen, waaronder migratie, rechtsstatelijkheid in de EU-lidstaten, de rol van nationale parlementen en Brexit.

Broekers-Knol heeft in haar afsluitende woorden de fundamentele waarden waarvoor de Europese Unie staat benadrukt. Niet enkel kandidaat-lidstaten zijn hieraan gehouden. De waarden gelden des te meer voor de lidstaten van de Unie en kunnen niet naar eigen inzicht worden geïnterpreteerd. De interparlementaire dialoog kan ertoe bijdragen dat de fundamentele waarden worden geëerbiedigd met het oog op de bescherming van de burgers in de Europese Unie.

Conclusies

Aan het einde van de conferentie zijn bij consensus conclusies vastgesteld over beide thema's. In de conclusies is ook opgenomen dat onder het Finse Voorzitterschap een werkgroep zal worden opgericht die de *Guidelines for Interparliamentary Cooperation in the European Union* uit 2008 zal actualiseren. De werkgroep zal voor de Voorzittersconferentie 2020 te Helsinki een rapport opleveren met voorstellen voor de aanpassing van de bewoording van de richtsnoeren, voor een verwijzing naar de formats van de nieuwe Interparlementaire Conferenties en voorstellen voor het gebruik van moderne communicatiemiddelen.

Bilaterale ontmoetingen en marge van de Conferentie

De Voorzitter van de Eerste Kamer sprak en marge van de Conferentie met de Voorzitter van de Franse Senaat, **Gérard Larcher**, over de politieke actualiteit in Nederland en Frankrijk, mede in het licht van de Europese verkiezingen.

De Voorzitter van het Montenegrijns parlement, **Ivan Brajović**, had een bilateraal gesprek met de Voorzitter van de Eerste Kamer aangevraagd om de aspiratie van Montenegro op uiteindelijke toetreding tot de Europese Unie te bespreken.

De Voorzitter van de Tweede Kamer sprak voorafgaand aan de conferentie met haar Oostenrijkse ambtgenoot, de Voorzitter van de Nationale Raad, **Wolfgang Sobotka**. Het accent in het gesprek lag op de renovatie van het Oostenrijkse parlamentsgebouw, die momenteel gaande is en zich in een vergevorderd stadium bevindt. De Voorzitter van de Tweede Kamer heeft tevens een rondleiding ter plaatse gemaakt om de stand van zaken te aanschouwen. Deze indrukken en informatie zijn voor de Kamer zeer waardevol met het oog op de aanstaande renovatie van de gebouwen aan het Binnenhof.

Beide Kamervoorzitters werden tevens voor een briefing ontvangen door de Nederlandse ambassadeur in Oostenrijk, **Marco Hennis**. De delegatie wil ook langs deze weg ambassadeur Hennis en zijn staf van harte dankzeggen voor de gastvrije ontvangst en de informatieve briefing.

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
Broekers-Knol

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Arib